

Ontwikkelgesprek Toegepaste Psychologie

Hogeschool van Amsterdam

7 februari 2025

Op vrijdag 7 februari 2025 vond het ontwikkelgesprek plaats over de bacheloropleiding Toegepaste Psychologie aan de Hogeschool van Amsterdam. De opleiding heeft met de panelvoorzitter en één panellid het gesprek gevoerd over programmatisch toetsen bij (de doorontwikkeling van) het afstuderen.

Bij de start werd een presentatie gegeven over *Afstuderen 4.0*, waarin werd aangegeven dat studenten werken aan de hand van frequente lowstake evaluaties, verscheidene mediumstakes en één highstake beoordeling. In september 2024 is gestart met het *Afstuderen 4.0*, wat betekent dat er nog geen studenten zijn afgestudeerd. De opleiding heeft drie dilemma's besproken met het panel.

Ondanks de uitdagingen en dilemma's die de opleiding in het gesprek naar voren brengt, benadrukt het panel dat de opleiding al een indrukwekkend bouwwerk heeft staan dat veel perspectief biedt. Het invoeren van programmatisch toetsen is complex en de vragen die deze opleiding heeft, spelen ook op veel andere plekken.

1. Hoe kan je van de student zeggen dat de generieke eindkwalificaties (GEKS) op niveau zijn, in het geval dat de student een portfolio heeft waarin niet alle beroepstaken volledig zijn doorlopen?

Bij het afstuderen werken studenten aan drie beroepstaken waarbij ze worden getoetst op generieke eindkwalificaties (GEKS). Aangezien de beoordeling op basis van de GEKS plaatsvindt, is er geen check of alle beroepstaken zijn afgerond. De opleiding wil de GEKS terugzien, overwegend positief en aangetoond in beroepstaken. De meeste studenten doorlopen het pad op een logische manier, wat leidt tot het afronden van beroepstaken en aantonen van de GEKS.

In het gesprek geeft het panel aan dat het voor de besluitvorming niet uit hoeft te maken, zolang de beroepstaak voldoende informatie heeft opgeleverd om de GEKS te kunnen beoordelen. De saturatie is op orde zolang voor alle GEKS minimaal twee keer lowstake feedback wordt gegeven om tot een highstake oordeel te komen.

De basis van programmatisch toetsen is: wat zijn de eindkwalificaties die worden getoetst. Als dit wringt in de uitvoering, dan is het wellicht nodig om te kijken of de beschreven eindkwalificaties de juiste zijn. De vraag is op welk niveau de opleiding beslist of de student voldoet aan de beoogde leerresultaten; hierover heeft de opleiding heldere afspraken, de GEKS vormen de ruggengraat. Het is belangrijk dat dit voor iedereen helder is bij het vaststellen van het eindniveau.

2. Hoe aggregereer je de formatieve informatie uit de lowstakes richting mediumstakes evaluatie en highstake beslissing, zonder de lowstakes (te) summatief te maken

In eerste instantie was het doel om bij lowstake evaluaties enkel formatieve feedback en -forward te geven. Later is toch besloten om een zin toe te voegen waaruit blijkt hoe de student er voor staat. Dit leidt echter tot het ervaren van een lowstake als summatief moment door studenten (en docenten). Het doel was houvast bieden voor medium- en highstake, maar nu lijkt het soms op tellen van lowstake voldoende om te slagen.

Het panel herkent deze uitdaging, die nauwelijks op te lossen is. Per slot van rekening wil je studenten inzicht geven in waar ze staan. Ondanks dat het formatief is, heeft een datapunt altijd een rol richting

een summatief moment. Wat kan helpen, is het hanteren van een andere term dan lowstake, bijvoorbeeld ontwikkelgesprek. Ook de schriftelijke feedback combineren met een leergesprek (ipv beslisgesprek) kan helpen, waarbij de gehanteerde taal van belang is.

Tot slot suggereert het panel een dummy-portfolio aan te leggen waarmee studenten kunnen oefenen en inzicht in het proces en de beslisprocedure krijgen. Studenten moeten kwaliteitsbesef ontwikkelen en hebben – vooral in het begin – houvast nodig. Door vaker feedback te ontvangen, leren studenten dat het gaat om een ontwikkeling die in een reeks van data zichtbaar wordt. Het invoeren van een dergelijke werkwijze heeft tijd nodig en behoeft een cultuuromslag die om continue dialoog vraagt. Het kan helpen om (op termijn) ook in eerdere jaren met programmatisch toetsen te werken, om studenten te laten wennen.

3. Hoe en wanneer kijk je in programmatisch toetsen naar authenticiteit, fraude en plagiaat? 3b. Zeker bij grote eenheden zijn er momenten dat dit nog niet op orde is. Onaf werk, concepten en versies waarmee je al wel feedback ophaalt over het niveau

Bij fraude en plagiaat zijn er verschillende, tegenovergestelde perspectieven: 1) bij fraude/plagiaat altijd een melding naar de examencommissie en sanctie, 2) de visie dat een datapunt is gericht op leren en waarbij fraude/plagiaat de start is van een leergesprek. Sommige opleidingen zoeken een tussenweg; bijvoorbeeld wel een melding bij fraude/plagiaat in een datapunt, maar pas bij een tweede melding sancties. De omvang van het afstuderen van 60 EC is groot, wat voor deze opleiding betekent dat een sanctie direct veel impact heeft. Het belangrijkste advies aan de opleiding is ervoor te zorgen dat ze een (met de examencommissie afgestemd) protocol hebben hoe hier mee om te gaan. Het is nooit helemaal te voorkomen, maar een protocol helpt bij het handelen.

Het panel benadrukt ook het belang van het zo snel mogelijk bespreken van dit aspect, dus al bij het eerste mediumstake gesprek. Op deze manier leren en realiseren studenten wat er van ze wordt verwacht. De boodschap moet helder zijn: hier wordt niet gefraudeerd. Maak van begin af aan duidelijk wat de sanctie is als ze wel frauderen.

Ook wordt kort over het gebruik van generatieve AI gesproken. Het beleid van de opleiding is dat studenten vooral goed aangeven hoe ze generatieve AI gebruiken en wat dat betekent voor hetgeen ze inleveren. De begeleiding op de stageplek heeft op dit aspect een belangrijke rol, professioneel gedrag is daar goed zichtbaar.